

**REKOMENDACIJOS KOVAI SU
DISKRIMINACIJA IR NEAPYKANTOS
KALBA RINKIMINĖS KAMPANIJOS
METU**

Europos lygybės institucijų tinklas

„Equinet“:

Primena, jog vienodas požiūris ir nediskriminavimas yra visuotinės žmogaus teisių sistemos bei Europos Sąjungos principų ir vertybių pagrindas;

Pripažįsta, kad teisė į lygybę ir laisvę nuo diskriminacijos yra vienintelės teisės, kurios yra įtvirtintos visose devyniose pagrindinėse Jungtinių Tautų žmogaus teisių sutartyse. Europos Sąjungos ir Europos Tarybos lygmeniu šios teisės yra ne tik privalomų teisės normų, bet ir gerai išplėtotos teismų praktikos objektas;

Primena, jog visose Europos Sąjungoje valstybėse narėse įkurtos lygybės institucijos yra nepriklausomos valstybės institucijos, kurios skatina lygybę ir kovoja su diskriminacija, priekabiavimu ir neapykantą kurstančiomis kalbomis;

Pakartoja, kad lygybės institucijos yra skirtos skatinti lygybę ir nediskriminavimą visose gyvenimo srityse;

Pripažįsta, jog saviraiškos laisvė yra viena iš pagrindinių žmogaus teisių ir ji taikoma ne tik palankiai vertinamai, neįžeidžiančiai ar visuomenės reakcijos neiššaukiančiai „informacijai“ arba „idėjoms“, bet ir tai „informacijai“ arba „idėjoms“, kurios žeidžia, šokiruoja arba trikdo valstybę ar bet kurį kitą visuomenės sektorių. Kita vertus, **primename**, kad saviraiškos laisvė nėra absoliuti ir yra būtina užkirsti kelią neapykantą kurstančioms kalboms, kurios apibrėžiamos kaip visos neapykantą skatinančios ir ją pateisinančios išraiškos priemonės;

Pripažįsta ryšį tarp diskriminacijos, priekabiavimo ir neapykantos kurstyimo;

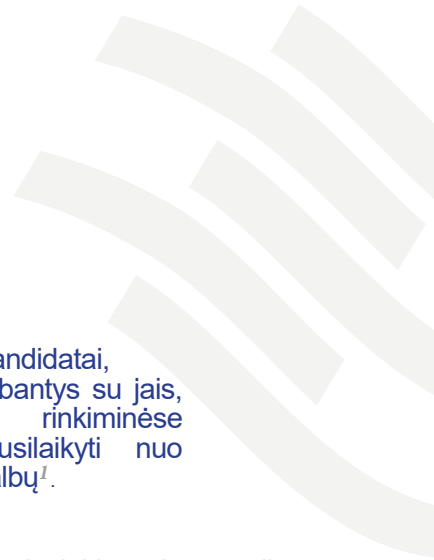

Atkreipia dėmesį į vis dažnesnius pranešimus apie rinkimines kampanijas Europoje, kuriose, pasiteisinant asmeninės nuomonės raiška ar net rūpesčiu žmogaus teisėmis, kurstoma neapykanta, pasibjaurėjimas ir diskriminacija prieš tam tikras visuomenės grupes;

Pripažįsta, kad diskriminacija, priekabiavimas, neapykantos kurstyimas ir vienos asmenų grupės prigimtinio pranašumo idėjomis ar teorijomis pagrįstos ideologijos ar diskursai rinkimų kampanijose tiesiogiai prieštarauja demokratijos principams ir gali pakenkti demokratinių valstybių ir bendrų konstitucinių tradicijų pamatinėms vertybėms.

Equinet pateikia šias rekomendacijas:

Bendrasis lygybės principas

- 1** Nediskriminavimas ir esminės lygybės siekis yra kertiniai Europos demokratijų principai, todėl rinkimų kampanijų metu yra labai svarbūs įsipareigojimai šių principų laikytis.
- 2** Vienodas požiūris ir nediskriminavimas yra visiems bendri minimalūs standartai, todėl visi turi šiuos standartus gerbti, taip pat ir rinkiminių kampanijų metu.
- 3** Politinės partijos ir žiniasklaida turėtų apsvarstyti galimybę priimti arba remti elgesio kodeksus, kurie apimtų politiką, skirtą kovoti su diskriminacija, priekabiavimu ir neapykantą kurstančiomis kalbomis politinės kampanijos metu.

Diskriminacijos draudimas

- 4** Politinės partijos ir kandidatai, taip pat žmonės, dirbantys su jais, rinkiminių programų ir kampanijų metu turėtų susilaikyti nuo diskriminacinių kalbų arba pasiūlymų dėl diskriminacinių įstatymų, taip pat nuo idėjų, paremtų vienos asmenų grupės pranašumu dėl jų rasės, etninės kilmės, religijos, lyties, seksualinės orientacijos, lytinės tapatybės, negalios, kitų saugomų asmeninių savybių ar jų derinio, reiškimo arba palaikymo.
- 5** Žiniasklaida, aprašanti rinkimų kampanijas, turėtų susilaikyti nuo diskriminacinių kalbų ar paramos idėjoms, paremtoms vienos asmenų grupės pranašumo teorijomis dėl jų rasės, etninės kilmės, religijos, lyties, seksualinės orientacijos, lytinės tapatybės, negalios, kitų saugomų asmeninių savybių ar jų derinio. Pranešimai ir tyrimai apie tokius pareiškimus rinkiminės kampanijos metu turėtų būti vykdomi atsakingai, tinkamai paaiškinus ir kritiškai apsvarsčius kontekstą.

Neapykantos kalba

- 6** Politinės partijos ir kandidatai, taip pat žmonės, dirbantys su jais, savo programose ir rinkiminėse kampanijose turėtų susilaikyti nuo neapykantą kurstančių kalbų¹.
- 7** Žiniasklaida, aprašanti rinkimų kampanijas, turėtų susilaikyti nuo neapykantos kalbos naudojimo arba palaikymo. Pranešimai apie rinkimų kampanijas, kuriose naudojamos neapykantą kurstančios kalbos, turėtų būti rašomi kritiškai apsvarsčius ir paaiškinus kontekstą.

Kreipiant dėmesį į jautrias temas ²

- 8** Politinės partijos ir kandidatai, taip pat žmonės, dirbantys su jais, turėtų elgtis atsakingai ir sąžiningai su jautriomis temomis, kurios yra susijusios su socialiai pažeidžiamomis visuomenės grupėmis, kad būtų išvengta jų stigmatizacijos.
- 9** Žiniasklaida, aprašanti rinkimų kampanijas turėtų elgtis atsakingai ir sąžiningai su jautriomis temomis, kurios yra susijusios su socialiai pažeidžiamomis visuomenės grupėmis, kad būtų išvengta jų stigmatizacijos. Pranešimai apie tokias jautrias temas turi būti deramai paaiškinti, kritiškai apsvarsčius kontekstą.

Lygus atstovavimas rinkimų sąrašuose

- 10** Politinės partijos turėtų apsvarstyti galimybę įdiegti politiką ir praktiką, kurias taikant būtų užtikrintas žmonių įvairovė paremtas atstovavimas rinkimų sąrašuose, net jei tam ir nėra teisinio įpareigojimo.

¹ Šioje rekomendacijoje neapykantą kurianti kalba, vadovaujantis Europos Tarybos Komisijos kovai su rasizmu ir netolerancija (ECRI) parengta Bendraja rekomendacija Nr. 15, yra suprantama kaip neapykantos asmenų ar asmenų grupės atžvilgiu propagavimas, skatinimas ar kurstymas bet kokia forma, taip pat bet koks priekabiavimo, neigiamų stereotipų sklaidimo, įžeidinėjimų atsiradimas ar grėsmė jiems atsirasti asmenų ar asmenų grupės atžvilgiu ir šių išraiškos priemonių pateisinimas dėl rasės, etninės kilmės, religijos, lyties, seksualinės orientacijos, lytinės tapatybės, negalios ir kitų saugomų savybių.

² Šioje rekomendacijoje „jautri tema“ yra bet kokia tema, kuria paprastai pasinaudojama diskriminacinei ir (ar) netoleruojančiai retorikai arba neapykantos kurstymui prieš tam tikras grupes. Jautrios temos gali apimti (bet neapsiriboja) socialines apsaugos priemones, bedarbių pašalpas arba nusikalstamumo statistiką.

„Equinet“ yra Europos lygybės institucijų tinklas, kurį sudaro 49 lygybės institucijos iš 36 Europos šalių, įskaitant visas ES valstybes nares. Nacionalinės lygybės institucijos yra valstybės institucijos, teigiančios pagalbą nuo diskriminacijos nukentėjusiems asmenims, stebinčios ir vertinančios su diskriminacija susijusią situaciją ir prisidedančios prie sąmoningumo apie žmogaus teises ir pagarbą įvairovei didinimo. Lygybės institucijos savo veiklą vykdo visais Europos Sąjungos teisėje įtvirtintais lyties, rasės ir etninės priklausomybės, amžiaus, seksualinės orientacijos, religijos arba įsitikinimų ir negalios pagrindais.

SUSISIEKITE SU MUMIS:

www.equineteurope.org

info@equineteurope.org

facebook.com/EquinetEurope

[@equineteurope](https://twitter.com/equineteurope)

